

2019.

**HAÁSZ
IRÉN**

PALACKBA TETTEM

** versek **

Ajánlás

Hogy mért mondom el mindezt épp neked?
Mert éles szemmel látsz a világra,
értő füllel, s ez biztos kizárja,
hogy mondandómmal félreértsenek.

Te már tudod, hogy vallomásaimban
nagy, tiszta elvek szépségét hiszem,
szívek erejét, jóságát, hiszen
szavaimban minden érzelmem itt van,

s a szív nagy útvesztő. Elkóborolni
benne könnyű, kalandos utazás,
de fullasztó csapda is, utalás
hét főbűnre, melyek már ódon holmik.

Egy nő lehet jó, rossz, okolhat sok mást,
nem számít - adja bátran önmagát,
ahogyan én tárt szívvel nyújtom át
a belőlem szakadt verseknek csokrát.

Tartalom

Rekviem	7
Kereszt	8
Leltár	8
Nem leírható.....	10
Már harminc éve	10
Nem kell apropó	11
Palackba tettem	13
Az én utam.....	14
Hajós.....	14
Nem tart sokáig	15
Felelősség	16
Óz ködös földjén	17
Apró percek boldogsága	18
Szeretnek engem az istenek.....	19
HIP-nek	19
Joe-nak	20
Egy államférfi halálára	21
Hámori Péter verseire	22
Miért nem bírok lelkesedni?	23
Feketéllünk	24
Úr marad.....	25
Teremtés	26
Nővérek kinőtt ruhában	27
Líra, lant, istenem	27
Morendo.....	28
Csodára várva	29
Nagy tüzek	30
Most nem akarok	30
Magyar átok	31

Négy sorosok	32
Töredékek Bábele	33
Ablak vagyok.....	34
Csendélet	35
Csillagvadász.....	35
Freedom	36
Halálos terror.....	37
Az ágálóhoz.....	38
Ha barbár áll kapud előtt.....	39
Faló	39
A feledés dicsérete	40
A csend	41
Bennem nyíló virágok.....	43
Kit érdekel... ..	44
Lehetőség	45
Félhold	46
Ólmos őszben	46
Kihúlt egy csillag	47
Philemón és Baucis.....	48
Kaput nyitott a végtelenbe.....	51
Képeslapok	53
Baleset	55
Valami.....	56
Hol az az utca.....	57
Szobraim.....	58
Ősi.....	58
Fordított esetben	59
Füstölgő	59
Elégia halott fenyőhöz.....	61
Tolvaj idő	62

Vannak napok.....	62
Kertvilág.....	64
Csak ő fáj nekem itt belül	65
Világfarsang	66
Mea culpa	67
Nemes, nagy.....	69
Isaszegi dombokon	70
Öregeim	71
Kockaházban.....	72
Elvált gyerek	73
Vérhold	74
Ősz – apacs	74
A legszebb.....	75
Az Isten, ha megcirógat	76
Kánikula	77
Izzó napok vége	77
Kábszeres vagyok.....	78
Tétován.....	78
Gyermekkor	79
Aki írni kezd	80
A múzsa neme	81
A krumpliföld Jézusa.....	81
Mint felszálló füst	83
Siserahad	84
Négy grácia	84
Élmény	85
Nyárvég.....	86
Legyen tanúm	88
Infúzió	89
Üzenet	90

Építkezés.....	91
Hallucináció	91
Örök város	93
Ámor dűlő.....	94
Szigetsirató	94
Burokba szültek	96
Vén dizőz	96
Vén fám	97
Ezért?	98
Élettánc.....	99
Menni vagy nem menni.....	99
Közös nevező	100
Pozdorja.....	101
Ne emelj gátat	102
Öreganyád	103
Tükörangyal	104
Az elfeledett madárijesztő.....	105
Régi kőkorsók virággal	108
Napok ostora	109
Veréb – kvartina	110
Valami forma	111
Várakozás	113
Várakozás – hexa	113
Erény.....	114
Önvizsgálat	115
A többi rajtam is múlt.....	116

Rekviem

Tündér keresztanyám
fölköztünk lebegett,
bár ortopéd cipőt viselt
és járókeretet.

Tündér keresztapám
csontos, inas kezén
hordott szívének verését
mindig éreztem én.

Szilárdságuk acél
volt és szavuk nehéz,
de minden méznél édesebb,
s hátrált tőlük a félsz.

Tündér volt mindkettő,
egy más világban hitt,
s e földi létből legtöbb jót
a másvilágra vitt.

Kereszt

Én itt vagyok. Mécseszt gyújtok érted,
a sötétségbe szöktem ki a házból.
Holtak napján, keserves elvesztésed
jobban szorít, borzongok a gyásztól.

A mérhetetlen égbolt-úr parány
lehet csupán a bennem lakozó
hiányodhoz képest, Keresztanyám,
gyermekségem korára fényt hozó.

Bársonyfekete búrán firtatlak,
éter-csendből várom lélekjeled,
hogy tudd, nem csak ma, hanem minden nap
megkönnyezlek, és áldom a neved.

Leltár

Egy szemüveg,
esztékás keret,
seszínű, elhomályosult.
Ezen át látta a világot,
nem mindig tetszett, amit látott,
s olyannak vágyta, ami nem volt,
hát széppé tenni igyekezett.

Két cipő. Utolsó pár cipője.
A Körúton csináltatta.
Magas szárút bírt vizes lába,
vajszín sevró volt újkorába',
lyukacsos, a befűzős
pertlit, jaj,
hányszor fűzném ma...!
Három harisnya, hátul varrott,
halcsont fűzőből,
ívben hajtott,
három csontfésű, kámeák,
fakult, lepréselt ibolyák,
és cérnakesztyű, horgolt csipke
(még lánykorából őrizgette),
s köves bross, havasi gyopár...
Négy zsebkendő, vasalt, szegett,
bennük emléket őrizett,
kiürült kölnisüvegek
illatait
kötötte meg...
Milflőr, ezervirágú slafrok,
szivacsos, steppelt, jó meleg.
Mikor ezt hordta,
már nem mesélt,
mikor ezt hordta,
én meséltem...

És aztán lassan elment, szépen,
mint jó gyerek, ki
szófogadó és engedékeny.

Nem leírható

A múltó évek öltöztettek vágyba,
hogy újra hívj, neved, vagy szólj reám.
Én nem készültem ilyen árvaságra,
mégsem értékeltek igazán.
Hogy létezel, oly természetes volt!
Ikonná csak az évek érleltek,
mint élesztőgombák a nemes bort,
mint borostyánná ér a fa mézgája.
És sokasult, mint cseppből óceán,
fahéjas emlék, csillámló percek árja.
Most, Karácsonykor, úgy szorít a bánat,
úgy fáj a hangod, ősz fejed hiánya,
és a tudat, hogy már minden hiába,
nem boríthatlak szeretet-virágba,
– hogy nem leírható.

Már harminc éve

Már harminc éve...! Istenem,
ha visszamennék, hirtelen
megcsókolnám ősz kóchaját,
agyonbarázdált homlokát.

Meg kéne mondanom neki,
én vagyok, aki szereti
ma is, harminc év távola
nem festi arcát át soha.

Át kéne nyújtani neki
mindazt, ami megilleti,
amit, amíg élt, nem kapott,
mert nem kért soha, csak adott.

El kéne suddogni neki,
míg kezét kezembe teszi,
hogy jósága gyümölcsé ért,
ő érdemel minden babért,
s a belém vetett bizalom
háláját ma is vállalom.

Meg kéne mondanom neki,
szürkén is lehet fényleni.

Nem kell apropó

Nem kell apropó, alkalom
elmélázni a kispadon,
alvó emlékekkel telik
a kert, tűnődnek reggelig,

egy emberöltőt visszaszáll
a gondolat. Utolsó nyár...
Repül kis időcsónakom
anyámhoz, régi, szép napon,
mikor még bíztunk mindketten
a homo sapiensekben.
Margit szigeti fák alatt
a gyors idő tunyán haladt,
sőt megrekedni látszhatott.
A kerthelyiségben táncdalok
és csörgedező sanzonok
hulltak a parkba, mint homok
tétova ujj közt elperreg.
Meg-megálltak az emberek
a sötétbe hullt platánsor
alatt, s a szálló faláról
verődött vissza a meleg.
Láttam, a kisebb szendereg,
pilled a nagyobbik lányka,
elteltek élmény és málna
ízével, vízszagot sodort
a poros nyár, hétvége volt,
és egybefolyt szín és dallam
elfakulva, lassan, lassan,
s mint szél sodorta áradat
tolultak bennem a szavak,
kapcsos könyvből vett őszikék
ízével telt az esti lég.

Egy ritka békés hangulat
a megnyugvásnak tárt utat,
hogy szép az élet, igazán.

Fél évre rá ment el anyám.

Palackba tettem

Én megírtam egy sötét délutánon,
mert szürke gyöngyök hulltak az úton,
kopogó cseppjeik a szürke fákon
bizonyossá tették bennem, tudom,

hogy cseppnyi létem magányába zárva
megismételhetetlen egy vagyok,
s ha elmém nincs a világra kitérve,
nem szerethetek, nem vitatkozhatok.

És ősi félsz csapta meg rémült énem,
a tehetetlen porszem-lét jaja,
mi végigkíséri az élet hosszát.

S egy cédulára írtam minden félszem,
minden vágyam, s mi lényem legjava,
s palackba tettem, hátha eljut hozzád.

Az én utam

Nekem senki se mondta meg,
sem a saját köröm, se másik –
de február volt, holtszezon,
hamis szívek rogyásig.

A bádoghangú friss szél tán
még érzelmet is megmásít –
csak átutazó vagy, s bennem
kísértetváros ásít.

Hogy az utcád nem egyenes,
csak úgy hívják – én nem tudtam,
de rájöttem, bár nem szóltak:
az én utam egy másik.

Hajós

Utolsó bejegyzett kikötője
egy öregotthon volt. A kapu óre
nem emlékszik tán vitorlájára,
melynek szárnyai köntösként dagadtak
a folyosón átfutó keresztzélben,
de más még emlékszik rá, mindenképpen,
ki itt futott zátonyra, itt lelt dokkra,
akár ide kormányozta magát,
akár a hatóság kormányozta,

hogy végül felszivárogon
a csillagokba.
Nem hagyott maga után mást,
a dúlt helyszínen,
tengernyi zavart minden lakóban
és hiányát
a jelenléti íven.

Nem tart sokáig

Hullámos hajú, barna volt,
elbolondozott órákig,
hittem, hogy holtomiglan lesz, ám
nem tartott sokáig.

És akkor gyűjteni kezdtem.
Fotókkal csaltam csapdába
az időt, bizonyítandó,
hogy létezett a ház, a tó,
anya, gyerek, a nyaraló,
az ostendei kaszinó,
egy ősz pödörte falevél,
egy disznótoros, régi tél,
ház kulcsai a kő alatt,
az avarban futó patak,
egy ráncban megbúvó mosoly,
hófogságban várrom, komor,

tengerparton tarisznyarák,
osztrigahéj és Esplanád,
bőgő tenger, barátok arca,
a bőrbe vésett évek karca...

S az összes dolog, amiről
tudom, hogy öröm, s bánat is, mert
akárhogyan is szeretnénk,
egy sem tart sokáig.

Felelősség

Hazaérek, bezárom kapumat,
a külvilág be nem jöhet. Kizárt!

De dobozból köröznék a gondok,
mint kiéhezett, szívós muslicák.

Föld gondjai: tűzvész, aszály, vízár,
s az emberé: faj és vallásviszály.

S az arcom még el sem fordíthatom.
Résztevő vagyok – voksaím hagyom.

Család, barát, vidék, haza, földrész –
mindegyikünk felelős a Földért.

Ki írva él, nem mindegy, hogy szavaz,
akármennyi, miénk minden panasz!

S hogy te kizárnád a politikát?
Nevetnem kell. Hisz egész léted az!

Óz ködös földjén

A szürkületbe hullanak a házak,
egy füst pácolta óriás verembe,
és pislákoló lámpafényük lázas
üzeneteket morzéz minden este.

Szitál a köd, a keramitok sárga
sáljai tekerednek rá a város
kihalt kabátjára, mint léha spárga,
mely sáros macskakövekkel szabályos

ölelkezésbe forr. A vér hatalma
meleg szobák felé vonz, hajszol, kerget,
a szív bádogból van, a testem szalma,
és gyáva oroszlán vagyok a kertben,

Óz földjein, rossz mágusok vidékén;
éterbe sugárzott szavak alól
érdekharc, klisé csapkod rám, kimérvén
a lesújtó, földhözragadt valót.

Apró percek boldogsága

A dolgok gyorsan változhatnak.
Egy perc sokszor csak,
és az ablak
már be is zárul előtted.
Ilyen az élet.
Ajtók nyílnak
a körforgásban, s mind semmivé lesz,
de erőt szívnak belőled.
Születés, halál. Változások,
lélekemelők, lélekrontók,
folyamatos enyészet éltet
rombolva tökéletességed.
Sebezhető vagy.
Minden más is.
Gyors percek szabta lassú fázis
keretei közt mozgó léted
izgalmaid ez adja.
Névtelen, szürke szakaszokban
azért mégis, mégis csak ott van
az apró percek boldogsága,
a ritka béke,
a mindig másba
kapaszzkodó öröm varázsa.
Lehetsz a világ bármely pontján,
megszabhat vallás, kor,
határok,
ez a vigasz, és ez az átok:
hogy nélkülük nem érdemes.

Szeretnek engem az istenek.

Szeretnek engem az istenek,
harmatcsepp életem ring, lebeg,
virágpór ízű perc-ékszerek,
fű zöldje, víz gyöngye élvezet.
Kék-lila akácok illata
körüldong, ha jön az éjszaka,
az élet is néha szép kerek...
Szeretnek engem az istenek.

Rám hullnak a tejes-kék egek,
örvendeztetnek a részletek,
búbánat felhőmből elpereg,
sosem voltam, aki szenvedeg.
Köröttem a világ sem pihen,
ringató ölében sebtiben
hazává válnak a kis terek...
Szeretnek engem az istenek.

HIP-nek

(Hámori István Péternek)

Miért van az, hogy minden versed
húrokat pendít bennem nyomban...?
Mondd, nem te voltál az a szerzet
ott a járdán, az utcaporban?

Hogy gazdag vagy, sosem volt kétes,
mióta láttam első versed...
s ha szegény lennél, az mellékes.
Gyöngyökkel rakott minden termed.

Joe-nak

(Fábián Józsefnek)

Ezek után én mit is írjak...?
Gren után megszólalni nehéz.
Az sem kéne, hogy veled sírjak,
mondván, itt van egy szintén zenész...

Az az egy biztos, drága társunk,
nem pihent eddig sem az élet,
s ha meg is nyirbálta a szárnyunk,
hatvanegyig röptetett téged.

S ha visszagondolsz szép napokra
– mert akadt ilyen, ha nem kétled –
nyílhat benned virágok csokra:
hisz a szerelem csak gyors véglet,
a szeretet a lélek fodra,
mi felemel a csillagokba.

Egy államférfi halálára

(Göncz Árpádnak)

Hobbit volt ő, vagy tünde is talán...
Olyan korok vasalták gerincét,
mikor más hajbókolt vagy hallgatott,
vagy blokáddal harsogta igazát.
Ember-, és sorsváltó idők során
felkent papja volt jámbor tisztességnek,
reverendája a józan becsület.
Szelíden merítkezett valóságba.
Őszbe borult fejében tavaszt hordott,
remények tavaszát hunyorgatta
kék szeme, pajkos-derűs, kedves arca.
Hiszem, ha van menny, égi víztükörben
látja ezentúl mosolyba zárt arcát.
Hitet borított rám, bizonyosságot,
ősi kőtáblák szent szavain túl,
hogy érdemek, jóságok és erény
mégis csak elnyerheti jutalmát.

A vértanúk napján eltávozott,
de szívembe májusfákat hozott.

Hámori Péter verseire

Ahol az élet adásvétel,
s a szennyet is kilóra mérik,
ne csodálkozz, hogyha nem ér el
létünk hossza az öröklétig.

Ne csodálkozz, ha Gea anyánk
visszaveszi, mit adott egyszer,
s cunamit, rengést bocsátva ránk,
dínók sorsára jut az ember.

Hol testi jó az elsődleges,
s mindent a pénz uralma hat át,
szibarita szellem sem lehet
képes meghúzni végső határt.

Kiált, figyelmeztet, de mégse
tarthatja fel a vég vonatát.
S mi mást tehet? - véli - mivégre
hiszi tán apostolnak magát...?

Kopó szavak zivatarába
a költők ma naponta halnak.
Mind ordít, s ha fogy a szuflája,
legyint, és befordul a falnak.

Miért nem bírok lelkesedni?

Miért nem bírok lelkesedni?
Miért nem maradt bennem semmi
a rakott szoknyás áhítatból,
talpra ugrató, friss szavakból?
Vízárasztó tavasz szelében
mért nem a lelkesedést érzem;
mellkast feszítő duzzadások
katarziséból mért hiányzok?
Hány pufogó üres beszéde
után legyintek az egészre,
hány hazugság és féligazság
rombolta le hitem magassát,
hány csillag vetkezte le fényét,
mutatva gyászos póreségét!
Ó, mennyi gyémánt szén-mivolta
derült ki igazságba fojtva!
Miért nem bírok lelkesedni?
Nincs hát a földön senki, senki
próbát kiálló, méltó, tisztés,
ki hozzájutva egy főbb tiszthez
nem kurtán kapar, tiszta kézzel
értünk hoz törvényt, értünk vész el?
Már annyira csömörbe fúltunk,
oly hitetlenné gyúrt a múltunk,
hogy isten, ördög egy szemünkben,
gyalázatosan, egyszerűen.

Feketéllünk

Nehéz napok... A tél erélye
fogát mutatta; hó fehérje
zuhant a szálló tetejére,
fehér csendet hozott.

Előbb még táncot járt a lejtő,
reszketett templom, házrom, erdő,
ami még állt is, halált rejtő
torzová változott.

Utána láng csapott az égre,
tizenhat gyermek szállt a fénybe,
minden reményük elenyészve,
hogy a szív megszakad;

de jönnek, jönnek új keservek:
hideg szobában kihúlt gyermek –
szép fiúcska, hajnalra termett –
de nincs több pirkadat.

Elég! Elég a sok halálból,
kínból, csapásból! Annyi másról
szólhatna sors, de mindig gyásztól
feketéllünk, nyögünk!

Úr marad

Csak részek voltak, semmi más,
nem volt se megvilágítás,
se világosság,
csak a mély, borzongatóan sötét éj,
és éj se volt,
se Nap, se Hold,
sőt egyáltalán semmi.
De volt ebben a semmiben
valami, melyből végtelen
sok rész áradt ki hirtelen,
bumm!

S a bumm után a teljes úr,
ami ott pulzált legbelül,
még üresebb lett,
és hideg,
nyoma se lett a réginek,
az élet úgy eltávozott,
hogy szinte
nyomot sem hagyott
a világ színes szövetén.

Arra gondolsz, amire én?

Nem a kozmosz játszadozott!
A szó az ajkakra fagyott,
csak néma döbbenet maradt
azóta is, ha a halál
egy embert orvul lekaszál
gyilkos golyót követvén.

Teremtés

Ős hit szerint az Úrnak szívverésnyi
gondolatából lettek az angyalok.
(Gondolathullámmal lehet-e vésni,
koptatni, formálni az anyagot?)
Ők telt tudatból, mint kehelyből csorran
hús ital, úgy hullámozták körül,
és közös tettel alkottak meg sorban
követ, vizet, fát. S látták, az Úr örül.

Ha Isten gondolatai az angyalok,
az ember képzelete vajon mit ér?
Ha nem lopott tudással sompolyog
évezredekben, folyt volna annyi vér?
Az anyagi világot hámba fogni
próbálkozunk, makacs Sziszüphoszok,
de pirinyó tudásunk csak maroknyi
sikert teremt, annál több a mocsok.

De mily elferdült ész az, mi úgy alkot,
hogy teremtménye pusztítsa magát...?
Jóságos lennél? Elfeded az arcod,
csak hit tömjénjében mutatsz csodát.
Én többre becsülöm az embert magát,
s szerény elméjét! kinek annyi álma
talán nem teljesül, de legalább
azzal, amit tervez, magának árt csak.

Nővérek kinőtt ruhában

A másnapi szél karmolja be
ráncosra lelkünk simaságát,
a tor utáni hétköznapi
borúval rontják tükörmását.

De kell a másnap! Ha nem volna,
mikor bánhatnánk butaságot,
eldörgött szót, mennyköves átkot,
és hazugságot, húsbavágót?

Mint nővérek kinőtt ruhában,
Bűn és Bűnhődés összebújnak,
egymás torkát el nem eresztik,
feketülnek a mélabúnak.

Az aznap ritka ünnepe
az embernek mint a kenyér kell,
mint levegő, mint kinyújtott kéz,
hogy megfoghassa tárt tenyérrel.

Líra, lant, istenem

Ahonnán én zuhantam, még vannak angyalok.
Lantok ciripelnek halkán, és Líra andalog
ráérősen, mert semmi, semmi nem kergeti,
időtlenség és álom – ez, ami kell neki.

Én Évaként zuhantam rossz Médeák közé,
kígyók sziszegtek számba, s az alma is övé
lett, aki öröknek hitt társként mérte utam,
s nem Párizs volt, csak Janus-arc alatt élt Don Juan.

Göröngyös sziklakertté vált az utam. Mégis,
valami óvott engem, tenyérben vitt végig,
mert megtanított állni, felszegni a fejem.
Hogy mi? Talán a Líra. A Lant. Az istenem.

Morendo

A lélek poros cimbalom,
húrja rezeg; a szívfalon
lüktető vér dobverőként táncol,

a tüdő síppal rásegít,
és hörgők dalolják a kint,
amit a kór a beteg testbe sáncol.

E disszonáns melódiát
nem bírom hallgatni tovább,
de imáimba foglalom, hogy zengjen,

mert ki-kihagyó ritmusa
reményt ad, lehet még csoda,
és pislákol az élet még a testben.

Csodára várva

Te tőlem várod,
és én tőled,
már ketten nem jutunk semmire.
Az idő megy,
de semmi sincs,
csak süllyedünk a semmibe.

Csodára várunk, galambot, sültet,
hogy tátott szájunkba behull.
Milyen kertész, aki betonba ültet,
nem zsíros talajhoz nyúl?

Várom, hogy halljad,
várod, hogy halljam,
de mind a kettőnk füle süket.
Ebben a lármas
földi viharban
egymást már senki nem érti meg.

Érdek-kerítés utunkba fülled,
mikutyánk kölyke ugat vadul.
Milyen kertész, aki betonba ültet,
nem zsíros talajhoz nyúl?

Nagy tüzek

A nagy tüzeket meg kell rakni,
nem hagyni, hogy hamvába hulljon,
táplálni kell a lángot, hagyni,
hogy a mélyből felszínre jusson.
Szemérmes, szűk láng-harapástól
bömbölő, vad tűz sose ébred,
de ha jól rakták, kis rakásból
pokolmáglyát hevít az érdek.

Most nem akarok

Most nem akarok semmit szólni,
inak, izmok mélyébe verve
elringatom a szerénységem,
csitulhasson minden keserve.

Most nem akarok semmit szólni
- bőszen rikoltnak úgyis mások -
forró, méltatlan gyötrellemmel
magamban addig mélyre ások.

Most nem akarok semmit szólni.
Nehéz lélegzetű napokban
jó az, ha saját hallgatásom,
rendületlen fénylő napom van.

Most nem akarok semmit szólni,
érik a sérelem vetése,
s mocorgó csíráként kirobban
egy új öntudat, ébredésre.

Magyar átok

Kékcinegének a hangja ha csattan,
élvezem, állok a rózsalugasban.
Zöld füge érik, a bodzavirágra
harmatot ejt a leanderek ága.

Itt vagyok otthon, ahol lila estek
füstös egébe rigók keverednek,
itt, ahol azzal a névvel, hogy: élet,
tiszteleg népem a búzavetésnek.

Szép, gyönyörű ez a föld, ez a népség,
jaj, csak a főkbe ne hullna sötétség.
Ősi, nagy átkot idézget a fáma,
bárcsak e monda valóra ne válna!

Bárcsak a bő aratások, a béke
szállna fejünkre, nem ősz, ezer éve
ránk települt hit, amely igazából
csak a kiegyezés óta világol!

Nincs magyar átok! Nézzetek körbe,
 harc a világ. Hisz a nép lehet törpe,
 vagy hatalom, de megoszlik örökké –
 szik buborékja pezseg ki körökké.

Bárcsak a béke törékeny igája
 összefogással a markokba állna,
 s oly veteménye lehetne, oly zöld,
 sarkaiból hogy kifordul a föld!

Négysorosok

Ha nem vállalsz felelősséget,
 bizony, te bölcs vagy, gratulálok,
 mégis átkozlak, hisz ezért lett:
 bénák vezetik a világot.

*

Tegnap zsidókat hajtottak,
 majd svábok mentek. Maholnap
 ifjagnak lesz itt hűlt helye.
 S ma is a kényszer űz bele.

*

Békíthetetlen ellentét:
 te nagy szavak tudója vagy.
 Ő kis szavaid szeretné,
 s az folyvást mind-mind beléd fagy...

*

Magát költőnek aposztrofálja,
szívekről, holdfényről blabláz a szája,
s könyvét ha kábultan teszem le,
verséből egy sem jut eszembe.

*

Nem volt más választásom,
átléptem száz határon.
Határtalanság ára
lett börtönöm határa.

*

Verse hosszú, mint egy boa,
bőven kanyarog,
de a lényege csupán egy
rövid gyíkfarak.

*

Prostituálni képességet?
Elvet eladni tál lencséért?
Ha így tesz a Föld népessége,
eladja utolsó esélyét.

Töredékek Bábele

Ő lát belőlem valamit,
te másmilyennek látsz,
s kiderülhet, a harmadik
megint mást vél. Sok száz

kicsiny darabja létezhet
a tükrömnek, s olykor
inkább magára érezhet,
ki ismerni gondol.

Ablak vagyok

„Csak magamon keresztül láthatom azt,
amit meg kell élnem” – Szepes Mária

Ablak vagyok, a világ belém árad,
s én úgy értelmezem, ahogy tudom.
Ha akarom, láthatlak páriának,
bár császár vagy; a rét mélyzöld futon,
bölcső a völgy, és napernyő a pálma,
és selymes éjek mély kéksége lett
a szomjazók és éhezők halála
zsolozsmázó szelíd öröm helyett.

Ablak vagyok. A csillagok szikrákat
villódnak odafenn, amíg itt lent
visszamorzéz a városi mintázat,
ezernyi otthon-fény akar istent,
hitet, reményt, szerencsét fuldokolva,
de közülük kevésnek sikerül.
Hát fordítok. A sorsot nem okolva
csak azt nézem, kinek mi van belül.

Csendélet

Csipkehálót köt a pók,
leskelnek a vén apók.
Moccan ajkuk, néma szót
ejtenek a vén apók.

Ház előtt a kút vizét
ősz anyóka hinti szét.
Pergő nyelve hírt visz épp,
szavak mérgét hinti szét.

Csillagvadász

Kívánhatsz bármit, súgta anyám,
ha nyárvég-estek mély bársonyán
égi kampókról leszakasztott
ezüstös szikrák fénye karcolt
vonalakat a föld felé.

Kívánhatsz bármit, és teljesül! –
ez az ígéret hajtott belül,
anyámnak hite, kit nem vert le
két világégés kínkeserve,
s nem ültetett kételyt belé.

Hullongó fények üzenete
vándorra érlett, úzve egyre,
míg az életen átbolyongtam,
hogy vágyaimat gúzsba fonjam,
vagy világvégre kövessem.

Anyám már égből suttog lágyan,
szerény, szelíd lett kevés vágyam,
s tudom, hogy egy csillag sem isten,
hogy álmokat beteljesítsen,
vagy valósággá növessen.

Mégis felnézek minden nyáron
az augusztusi égre, s várom
a hullócsillag ívelését,
s hallom a gyermek szívverését,
ki sóvárogva álmodoz.

Freedom

Nyoma sincs fűnek, letiporták,
sáros föld, dörgő ég morogva
túri a messziről jött hordát
transzparenszekkel freedomozva.

Úgy elkeverték ezt a jelszót,
mint inggombot kacat-dobozban.
Ilyen értelme sohasem volt,
üressé tették szándokoltan.

Annyit etesd, ne haljon éhen,
ragyogtass kicsiny álmokat,
tudatlanságban hagyd, sötéten,
- vakon követ az áldozat.

Már nyílt határ kell, alázatos
nők, és segélyért tartja markát,
s a más vallású gyalázatos...
Fogalma sincs, mi a szabadság!

Halálos terror

Vakhittel kelni, feküdni,
halálos terrort várni...
Élő fegyverré változtat
egy mormoló akárki,

az arctalan, a gyáva rongy,
ki fejét eltakarja...
ő is egy játszma bábuja
akarva - nem akarva,

s mint birkahadat kergetik
tarolt földről az ebek,
úgy terel pénz és hatalom
hozzánk száz s százezreket.

Katonának nem születünk,
katonává csak válunk.
Irgalmat is tanulni kell.
Jóság, ne légy halálunk!

Az ágálóhoz

Legyél csak bátor, mint egy isten,
ki, hogy undorral letekintsen
a nyüzsgő hangyahadra, fájva,
de mégis zúgva öklöt rázna;
csapkodja szó-nyilát tetézve
a lent kavargó mindenségre,
s hiszi, bajáért mást okolva,
hogy az igazat birtokolja.

Legyél csak penge, kés a vajban,
légy lódarázs a szúnyograjban,
és döfj nagyot, ha arra csábít
egód; ha sodrás part alá vitt,
s úgy érzed, szakad minden partod.
Hisz magad sokkal többre tartod
náluk, kik szelídséggel szólnak.
Ők nem igazat birtokolnak?

Ha szike vagy, ne a jót messed,
burjánzást gyilkolj, ne a testet,
légy ostor, de ne azok hátán,
kik maguk is állnak a vártán,

csak más szólamban énekelnek;
a harcra szatírával kelnek,
és sors ellen az élcet bírják.
Az igazat ők is megírják.

Ha barbár áll kapud előtt

Ha barbár áll kapud előtt,
sosem fogod meggyőzni őt.
Vallása más és nyelve más,
nem szabja át a változás.

Ha barbár áll kapud előtt
és kést rántva mutat erőt,
ne bízz, hogy menedéket kért,
s jósággal fizet mindenért.

Mint csörgedező kis erek
ha folyóként elöntenek,
és megkívánják éltedet,
zárt szemmel azt nem védheted.

Faló

A síita vízre szállt,
a kurd is vízre szállt,
a muszlim minden lyukas csónakon
a vízre szállt.

A mama vele ment,
a papa vele ment,
a négy feleség és tizenöt
gyerek vele ment.

Bár ritmusa pereg,
nem dal ez, gyerekek,
én vendégségbe nem késsel,
de virággal megyek.

Ki múltra mutogat,
most az véd vakokat,
hát mért engedünk Európába
muszlim falovat?

A feledés dicsérete

Az első kapcsolat a külvilággal
megrázó és elemi erejű,
mint feledéssel, nem épp egyszerű
ilyen kataklizmákat túrni mással.
A legszebb ajándék a teremtésben
képességeink közt a feledés.
a hosszú lét útján ez nem kevés:
az örület koboldját tartja kézben.

Barna borúkat piros örömekkel
ha nem koptatna mállasztó idő,
hogy az örök küzdelem visszajő,
elviselni hogy lenne képes ember?

s e mókuserék végül felőröl,
hisz újra s újra kezded előlről.

A csend

A csend a jó. A zümmögő,
ketyegve röppenő idő
idegpályák rostjain át
oroz tőlünk harmóniát.
A csendből éledt halk szavak
nyugodt virágot hajtanak,
szelíden, tisztán adnak át
szivárvány színű glóriát
a békének.
De jó a csend,
mi édes táptalajt teremt
a gondolat csíráinak,
feloldoz, mint világi pap,
de bírád is, könnyörtelen.
A csend magányában terem
a vádirat, hogy szembenézz
valós magaddal, míg csak élsz.

De jó a csend, ha meglesed
porcukros percben egy gyerek
sugárzó, bámész fényeit,
kis páncéljának réseit,
fenyőillatban ahogy vár
Jézuskára, hogy jönne már.

A csend magányában terem
az alkotás, a mestermű,
poklokba sodró hengerű,
mely kifacsar végső szintig,
és mégis kell mindig, mindig,
kifejezni, elmondani,
kottákba írva hallani,
megfesteni a látomást,
rendkívülit, valami mást,
amit csak én, csak az ismert,
akin az élet végigvert,
vagy általános annyira,
hogy nehéz kimondania
akárkinek.

Jó az a csend,
amit a harctérre rebbent
az ember alkotta dörgés,
ha elhallgat az öldöklés,
és órákra vagy percekre
nyugalom száll a lelkekre,

hogy érzi porszem mivoltát
mindenki, ha addig korlát
nélkül uszított is netán.

S finom a csend, egyáltalán.

Bennem nyíló virágok

Énbennem ha nyílnak virágok,
aranyló szavakat kiáltok,
dobálom világgá szerteszt,
hadd hallja közel és messzeség.

Nem láthat énbennem virágot,
kiben tűz még sosem világolt,
örömrre, bánatra zárva van,
egykedvű, kiégett, vágytalan.

Virág csak ott sarjad legbelül,
ahol a lélek is megfeszül,
életet vagy halált jól megért,
megtanult fizetni mindenért.

Kit érdekel...

A kör maga a végtelen
és mégis véges
több szempontból,
éppen, akár a türelem,
mit megfeszítünk
sokszor, sokszor.

A hazugságra, ha nem érzed,
csak vállat vonsz,
kit érdekel...
Csalás és bűn nem feszélyez,
csak mindig más
szenvedje el.

Kit érdekel, ha valahol
éhínség pusztít,
bandák dúlnak?
Komfortos fedelek alól
köpsz bírálatot
háborúnak.

Ha a világot mélybe rántják,
csak vállat vonsz,
hogy nincs mit tenni,
a véleményt ha tőled várják,
egy lájkot nyomsz
és tovább semmi.

Verset bírál? Tán meg se ugat,
a mi kutyánk
kölykét nyalja,
amit ő ír, mind egytucat,
kit érdekel?
lelke rajta...

Szűk érdekek között vérzik
el a jövőd,
emberiség.
A ma a holnapját föléli,
kit érdekel,
mondjuk. Ma még.

Lehetőség

Gyermek voltál, irgalmatlan,
pille súllyal betakartan
úgy hordtad sok kicsiny gondod,
mint vasra vert a koloncot.

vakon jártál, úgy nőttél fel,
- látó szemnek sötét éjjel -
sűrögtél, de mit sem tettél,
hiszen semmit nem értettél.

Láp-öznésed mindent elnyelt,
szelíd lombot, virágtengert.
Mégis, élted derekára
ember lehetsz valahára.

Félhold

Milyen csillagzat alatt születtünk?
Szeszélyes telt hold ragyog felettünk,
most még ha félhold alakba bújna,
kerekre forrad újra meg újra,

de ciklusának örök valója
porlad, s a jelkép válhat valóra.

A vén Európa ős ellensége,
egy vörös félhold tapad az égre,

s amit jelenthet ez a komor jel.
Ha testvér népek egén borong fel,
maradhat-e, mondd, a kéz tétova,
ha összeomlik a más otthona?

Ólmos őszben

Ólmos ősz ködében szívem vérzik,
rég-i törköly mézes mérge éget.
Álmaimban szépség szomja érzik,
felhörpinteném a messzeséget,

vágtatnék fehér lovon a lankán,
testetlenül egy kies mezőn,
szemérmes virágok hajlanak rám,
mint egy foltvarrt, égi szemfedőn.

Tőzikék liláját, nárcisz sárga
lobbanását inná fel szemem.
Kristálydzsungel a hegyek világa,
ahová lovammal érkezem,

ahol tiszta, kékítő az égbolt,
friss, harapható a lég, hogy fáj;
nincs nyomor, se bűn, csak égi fényfolt
sugárzásában fürdik a táj.

Morcos őszből verőfényes nyárba,
lány tavaszba így érkezhettek,
álom és valóság hat egymásra,
szív és szem; gyűlölség, szeretet.

Kihúlt egy csillag

Kihúlt egy csillag, úgy kihúlt,
mint holt szerelmek lány sora.

Fakult, akár az ócska ripsz,
s alatta elbújt zongora.

Megvénült, mint avított mignon
tetején bő cukrász fondant.

Magányos lett, mint kilátó,
hogya rosszkedvű a Mont Blanc.

Hideg lett, mint a jégcsapok
játshi sarki fény honában,

s lehullt, akár a rossz redőny
imént a szomszéd szobában.

Philemón és Baucis

A Mindenek Ura remeg:
azúr palettán felhőfolt,
az ég a vízzel összefolyt,
egy csónak semmiben lebeg.

Ott fent az ég hiába kék,
ha közben mállik szét a ma;
de tartja még, mint jó anya
fiát, egy vén fa, párjaként,

a vízzel félig telt ladik
hozzábújik és álmatag
testéről reccsent rátapadt
moszatfűzért és halait.

Csend, víz, pára nap nap után...
Egy lehullajtott, rossz faág
evezőnek hitte magát,
de illúzió volt csupán.

Mint Philemón és Baucis
simul a két göcsörtös test
egymáshoz, hisz harapni kezd
a Nagy Vasfog egyszer úgyis.

Varga András fotója

Kaput nyitott a végtelenbe

Kaput nyitott a végtelenbe
egy bűvös napra az idő.
Egy szélmalom várja remegve,
hátha lovagja visszajő,

mert Rocinanték itt maradtak,
de a búsképű elszelelt,
s ha nincs jó tárgya a haragnak,
a költő minek énekelt?

Forog a föld, a kapu széles,
hatalmas csövet szőtt a fény...
az úrból tán még jönni képes
egy vakhitú, de tiszta lény,

és akkor újra megcsikordul
a széllapát, forogni kezd,
s a lovag megáll, visszafordul,
és szelíden gyökért ereszt.

Győri Zoltán fotója

Képeslapok

Kedvesanya
gyertek érttem röktön
Pocsékk a tábor
Szerető fijad Gábor

Helló, Anyu, Apu!
Hozzatok kaját!
Kéne egy meleg kabát
Elveszett a hálósák
Este vihar lesz
Gabesz

Sziasztok, Szülők!
Szombat diplomaosztás,
gyertek mindenképp!
Később sajnós mennem kell,
mert dolgom lesz, épp
randevúm van a lányzóval!
Róla nem lehet pár szóval...
Szóval puszi
Gabi

Kedves Anya, Apa!
Megérkezett a baba!
Két hét, és megyünk haza,
talán kapunk állást.
Szabadúszunk mától.
Gábor

Drága Anya, eljönnél
két hétre a kis Bencére
és Rékára vigyázni, míg
a harmadik megszületik?
Gabi

Kedves Anya, Apa,
csütörtökön visszük a
három lurkót, már nagyon
várják a vakációt!
Mit vigyünk hozzátok,
kell-e valami?
Csók Gabi

Drága Anyám,
most, hogy Apu nincs többé,
hozzánk kéne költözzél...
Nézzek vevőt a házra?
Jól éreznéd nálunk magad,
a menyed egy cukorfalat,
ellátna ő, hidd el!
Sok szeretettel
G.

Drága Anyám,
a válópernek vége,
Kati elment a fenébe.
Bence Olaszban talált párt,
Csabika katonának állt,

Lassan Réka is férjhez megy,
egyedül leszek magam,
mint a gyertyaszál...
Vajon mit szólnál,
ha hozzád költöznék?
Élhetnénk, mint rég..
G.

Drága Anyukám,
Üdvözlünk Mónival.
(Bárcsak ismernéd!!!)
Nizza nagyon szép.
Lefirkantom neked
az utolsó lapot,
tudom, mind eltetted.

Ó, édes Istenem...
már a címzést is ráírtam,
akkor ébredtem rá...
azért elküldöm...
...majd a fejfád alá.

Baleset

Egy kormos arcú, álmos hajnalon
ölébe ülsz a ködszakállú télnek,
csontod váratlan töri, hallhatón,
hogy érpályáid belefeketéllnek,

majd lelked virágporos pilleszárnyát
törli suhintva színtelen-fakóra,
hogy vidám kedvét megfenyítse tárgyán,
és kínkeservvel teljék minden óra.

Valami

Valami barna, nagy madár
hajnalonként a kertbe jár,
madárdal retten, tollpihék
hullnak körötte szerteszét.

Valami átkos, nagy madár
jó sorsunk régen úzi már,
lába alatt a föld maga,
homlokán csillagkorona.

Valami leples, rút madár
nyugalmas almafánkra száll,
viharzó, rideg kőszeme
írmagjainkig ölne le.

Hol az az utca

Hol az a ház, hol piros és kék
betű ontotta ránk szövegét,
s a tudás szelleme repesett
olajzöld folyosói felett?
Az a ház most is szikáran áll,
minden gyerekkel pertut talál,
emlék mivoltát nem vesztheti:
glóriát szívmeleg ad neki.

Hol az a ház, jaj, megvan-e még,
ahol akkor is kéklett az ég,
ha a szűk lichthof spájzablakán
kevés fény tört be nap nap után?
Az a ház most is rám mosolyog,
vakolat arcán derű csorog,
vaksin hunyorgó ablakszemek
szeretetében fürdőzhetek.

Hol az a templom? Hívösében
hányszor pihent meg úzöttségem,
s néztem kisdetek perpatvarát,
ha ligetében körhinta szállt!
Az a templom ma ugyanúgy él,
ugyanúgy örök létet ígér,
s úgy dogmáiban, mint falakban,
ingathatatlan, moccanatlan.

Szobraim

Négy kategorikus imperatívusz örökre a kincsem:

Emberi Méltóság – mind közül ez legelőbb.

Lét viharán lámpásaim; izzó ércek a lápon;

emberi aljasság tengerein tutajok.

Szobraimat kertben trónusra ha állítanám én,

drága babérlevelem megkoszorúzza fejük.

Emberiesség: tündöklő alabástrom e másik,

Héra szemével néz, béna kezével is ad.

Harciasabb az Igazságérzet alakja körükben,

mérlege, pallosa van, fegyvere nem csak a szó.

Méltó párjuk a Tettvágy: élénk, nyugtalan ifjú,

mint egy örökmozgót festi le képzeletem.

Lám, ez az én ligetem, hú elvei el nem avulnak,

pillanat adta időn túl is örök, csodaszép;

fénnyel övez, mint hálával mestert a tanítvány,

s megmelegíti szívem, míg befogadna halál.

Ősi

Ember. Vágyakra fellobog,
inog, mint anemóna szára,
amit, ha szellő megpofoz,
nyomban elfordul más irányba.

Ezért hát csélcsap, renegát,
nyomorult báb a sakktáblán,
játszik, mindenbe belevág,
inog adott szó határán.

Fordított esetben

Az indulat, ha élted társa,
legyűrhetetlen árkot ásat,
elnézést kérhetsz aztán százat,
hiába, végül nincs bocsánat.

De sokat nem duzzoghatsz ebben
a zúrös földi létszeletben;
én minden tüském félretettem,
hogy így utólag megkövessem.

Hibáidat, ha bűnnek vettem,
és ostorozlak fékezetlen,
legyél te jobb, mint én lehettem,
ne vess rám fordított esetben.

Füstölgő

A pénz, a pénz az isteni, ha nincsen, kellene,
csak nem formálódott hozzá az ember jelleme.

A csúcstanár sopánkodik, hogy nem keres sokat,
de nem tanítja illemre az iskolásokat.

A politikus harsogja, hogy védi a hazát,
de elsősorban, legfőképp a maga igazát.

Az ügyvéd mindenkit megvéd, rablógyilkos,
vagy szent,
mint Aranynál, zsebére csap: -
Csak csörögjön itt bent!

Ki bankároktól vette fel devizahitelét,
törleszteni a részletet fél élet sem elég.

Ma egy gólért a focista nyolcvan milliót húz,
de falvakban nincs rendelő, utazz, ha nyúz a csúz.

Orvos Hippokratészt szól, és hivatásról papol,
de egy év csak, és meglépett nyugatra valahol.

Az építész nagyokra tör, az álma kész csoda,
de olyan házat tervez, ami nem illik oda.

A buszsofőr nem ad jegyet, zsírt csap alá hentes,
az eladó a készletből csapol, hisz bennfentes.

Tőlem mindenki kapott most meleget, hideget,
csak én ne kapnék mindenkitől lassan ideget!

Elégia halott fenyőhöz

Hogy elfonnyad a hóka, gyenge sarj,
ha nagy fa lombos árnya
rá nem hull!

Halotti kendő lesz az alkony rajt',
a forró nap, ha végre elcsitul,
de addigra
a csöppnyi zsenge lény
erőtlen küszködik és szárad el,
a védő oltalom híján
szegény
az új hajnalokra már nem felel.

Ó, mennyi, mennyi élet alszik el
naponta, mennyi, mennyi kis vigasz!
A háborúk, viharok, Nap, vizek
örvénylő, habzó árja tépik azt.
Az uszadék, az ín, a lomb, a csont
hekatombáin heves lét sarjad,
s a sziklevéllel
páros szárnyat bont,
de újra csak a halálba tarthat.

Kivágtak mézgas, száradó fenyő,
hogyan tarka ünnep
díszre légy velem,
gyökerednek csak emlék az erdő,
törzsedben reked, nő a félelem,
lekonyul ágad és alélt levél
potyog rólad százával,

mint kis tű,
szemétre kerül vázad, a kevély,
nem alkuvó, sohasem kishitű.
Én rád aggattam
összes díszemet,
s tiéd minden tiszteletem java,
de feltámasztani csak istenek
tudnak, nem én,
ki halandó maga.

Tolvaj idő

Ha pusztulóban emlékkerted,
gondozd sokat, el ne felejtse:
minden hamvas szavad virága
kinyújtózik a napvilágra,
simítsd hát, öntözd éjbe hajlón,
hogy frissnek, szépnek megmaradjon,
tolvaj idő ne lézengjen itt,
szálanként lopva emlékeid.

Vannak napok

Vannak reggelek –
látom azt az összeszáradt,
foltos, víztől puffedt lábat,

melyen véraláfutások
nyitottak piros virágot;
álomtól ragadt, megtört szeme
vigyáz, amíg körbenézek;
látom vízben a fogsorát,
morcos arcán a félszet.

Vannak reggelek -
amikor csapot zárni elfelejt,
és majd' felgyújtja a lakást,
mert csikket, gyufát, cigit elejt,
s a hamut földre szórja.

Vannak reggelek -
utálom, hogy öreg lett,
hogya szorong, zár mindent,
hogya türelmetlen, engem is azzá tett;
s azt főleg, hogy nem vagyok szent,
korlátokat szab a léte.

Sokan dicsérnek nemes lelkemért -
pedig de sokszor futni kéne, menni;
pedig az áldozat nagyon nehéz;
pedig mindenkinek így kéne tenni.

Vannak napok -
velőmig érzem, mégis,
mégis rájövök:
nélküle semmi sem lesz,
nem lehet ugyanaz többé.

Kertvilág

A kertemben tobzódik a
lobélia dús illata,
forrás buzog, aranybabér
színorgiája égis ér,
tavasz vidít és ősz vigyáz,
ne fagyasszon télvégi gyász,
s üvegbe zárt tárlóban áll
minden áldott emlékü nyár.

A te kerted jól látható;
precíz falak, csillámló tó;
útvesztődből csak az talál
utat, ki nem béklyózva száll,
de erős hit röpítené
viharaid, felhőd fölé,
hadd derengjen, fentről látván
az elrejtett, kis szivárvány.

Ő? Nála más, minden sötét,
egzotikuma eltűnt rég,
tetőtől talpig elfedi
a homok; kosz és jaj lepi.
Kutat a szem: ó századok
kincse, jaj, hová ásatott?
Szél röptette el a magot,
szárákat más tájon kapott.

Ez a világ engedékeny.
Minden kertje lehet éden,
vagy rémekkel telis teli,
nem élhető, nem emberi.

Csak ő fáj nekem itt belül

Csak ő fáj nekem itt belül,
az egyetlen testvér,
vele más is összekötött,
nem csak rokoni vér.

Kicsi asszonyka, felnőni
nem tudott soha tán.
Sorsüldözött volt, szárnyait
szegte útja során,

félős angyal... Kit szeretett,
rászórta mindenét,
oroszlánként védelmezte
nyüszítő gyermekét.

Nem volt különleges, se szép,
se túl okos talán,
de nem érdemelt annyi kint
Isten, egyáltalán!

Ha ibolyás lelkét vágytad
magadhoz emelni,
mért hagytad egy halál-kórház
üstjében szenvedni?

Mért nem kapta az egyedül
méltóságos halált,
hogy pillanat alatt viszed
a túloldalra át?

Fogadd be föld, egyszerűen,
szerényen, ahogy élt...
egy ártatlan szívet kaptál
semmi vagyondért!

Világfarsang

Elő a jelmezt! Versenyezz,
a bújtatóbb ki maszkja lesz,
ki hordja úgy az álruhát,
hogy lólába se látsszon át.

Ki lesz az álca mestere?
A politikus nyerhet-e
a füstté vált szavakon át,
vagy zsurnaliszta jut tovább?

Az ügyvéd száján méz csöpög,
míg hátadba épp kést döfött,
serényen zár a pap kaput,
hajléktalan ma lyukra fut.

Mind felvettük a maskarát,
szép maszk mögé bújt a világ,
ha burkát hordasz, az se kell,
mindent befed a dús lepel.

Mint napernyő vagy sátorlap,
a kelmék földig omlanak,
két szem pislog a rács-lyukon,
mit rejtegethet, nem tudom.

A maszkok tánca égig ér,
világnyi had és hadvezér
globális körben fonva át
mossa egymás kezét tovább.

Mea culpa

Mea culpa, nagy a bűnöm,
egész életemben
vétkeztem;
s ezt akarattal,
tudatosan tettem!

Volt, akivel csirkecsontot törtem,
mással meg nem.
Volt, aki beleszólhatott,
másnak nem engedtem.
Akadt, kinek ajkán csüngtem,
másra rá se néztem,
nem egyformán szerettem a szemetest,
s a férjem.
Volt, akire felnéztem,
de volt, akire le,
mert sose néztem egyformán
mindenkire.
És ezt tettem,
és ezt tettem
egész életemben...

Akadt, aki esélyt kapott,
mások szólamokat,
„Bíborszívem”-kitüntetést
sem osztottam sokat.
Ki hálát kapott, ki létet,
kosarat, fityiszt, címkéket,
és volt, akinek magamat adtam,
(jutalom volt ez, vagy átok...?)
ezt sose tagadtam,
de nem abban a tudatban, hogy ó, éppen
diszkriminálok.

Ráadásul visszaeső vétkessé lettem;
elkövettem korunk bűnét:
megkülönböztettem.
Az élet, az élet, ó,
csupa-csupa
csupa-csupa
diszkrimináció!

Nemes, nagy

Kövek. Fák. Ló. Udvarmélyek
sok, pontos négyszöge.
Milyen tervezés erélye
hullajtott le ide?
Hány mérnök mért szót szép szádra,
és hány költő dalolt,
hogyan felépítsd valahára
magad és Ekhnaton?
Kezdet és vég. Őselemek
bősz fortyogása dúlt,
érzelmeid hegyomlása
tömörséggé csitult,
s precíz mértékbe rejtetted
végül magadat is;
csak a legjobb felelhet meg –
de másé Füst, Babits...

Isaszegi dombokon

Szelíd hullámú dombvidék,
szőlőruhát nem ölt,
itt csupasz téli venyigét
csak kert homokja tölt.

Ahogy a Mindenek Ura
erdőt-mezőt teremt,
úgy lepte be lankáit a
bozótos regiment.

De lassú sűrűségein
időről időre
ágyúfüst, kardcsörgés-hang ring,
gomolyog előre,

egy győztes csatát álmodnak
honvédsírok alatt
a széles ösvénynél, hol nagy
kavics a burkolat.

Szoborhegy ívén sorol át
egy kitaposott út,
vándor a hajló koronák
közt ótemplomhoz jut.

Úgy őrzi az a temetőt,
mint tyúkjait kakas,
sok évszázadból vesz erőt,
s bár roskadt, – még nyakas.

És letekint piros tetők,
kertek, tavak során,
szemet ráncol szántók, mezők
közt bűvó út porán.

De szemben itt, új vízmű nyit
üvegház síkjain
tükört felé, hol nap kacsint,
nevetve kínjain.

Öregeim

A tengerből nekik nem jutott,
csupán egy fiola víz,
de sárból, gondból tengernyi,
gyerekből is volt vagy tíz.

Gyémántok helyett olcsó bizsu
kápráztatott szemeket,
sor kígyózott a krumpliért,
hadirokkant kéregetett.

Hilton helyett a kispiszkos
kockás abrosza volt
a szórakozás csúcsa, de
legalább víg zene szólt.

S a zeneszó felszállt, mint füst,
és eltűntek lassacskán
cekker, tantusz és társbérlő...
És velük sajnos, anyám s apám.

Kockaházban

Az én egem pasztell színű,
az én napom hunyorgó neon.
Lamella csíkok az ablakon,
fényeket szűrnek este ötig.

Az éjem is hol pasztell színű,
hol átláthatatlan fekete.
Óvatos redőny hull lefele,
ha hét után az alkony törik.

Az eget toronyházban látom,
éjszakám egy kockaház foglya.
Rab vagyok én is régtől fogva,
mértani idomokba zárva.

De néha nyírt fű-illat csap meg,
és ujjongó hangokat hallok.
Akkor mindent enyémnek vallok,
s elröppenek, mint a madárka.

Elvált gyerek

Örülsz? Ezentúl mind többet kapsz...
Lakásból kettőt. Válogathatsz.
Szülőből négyet – több is lehet!
Szeretheted, aki nem szeret,
s akikhez ragaszkodsz, egymásnak
egy kanál vizet se adnának.
Zsebpénz szaporul, hogy a másik
le ne pipálhassa, rogyásig,
a kedvenc ételeid főzik,
lébecolsz júniustól őszig,
kisírhatsz minden divatcuccot,
szóvá sem teszik most a puccot.

De aztán... ennek nagy az ára.
Felnőttnek néznek nemsokára,
vigaszt akarnak, együttérzést.
Képes sem vagy rá, mégis kérnék,
és lassan a múlt összes titkát
két verzióban ömlesztik rád,
bíráskodhatsz; mindkét peres fél
saját igazságot keresgél;
és mégsem születhet ítélet;
pártatlan kell legyél, míg élnek.

Te szegény, szegény elvált gyerek...
Többszörösen is ismertelek.

Vérhold

A világosság idejét hittem,
s vérholdat Föld takart.
Jeleket küldöz folyvást az isten,
föld reng! ház dől! sebesültek sitten –
ez az, amit akart?

Tegnap árvíz volt, és cunami ma,
tájfún. És bomba hull.
Nem elég neki már sárlavina,
dühöng az Úr, hozzá az ima
nem ér fel, porba fúl?

Abszurd világ most, amelyben élünk,
megbolydult hangyaboly.
Erdő kap lábra, falótól félünk,
sötét fejekben jólét a vétünk,
Kasszandra-hang; ne szólj!

Ősz - apacs

Az ostorlámpa-fény lecsorog,
hervad a Nyár alatta.
Még bő szoknyában ott kuporog,
de háta hideg fémnek feszül,
szíveket koldul a marka.

Vörösre szívott juharok, szilfák
levele alél földre.

Pőrén bújnak a kerti nimfák,
leskel az Ősz, a szeme szikráz,
s belesimul a csöndbe.

A lágy éj lassan hűlve borong,
Ősz-apacs bronza sápad.
A herflin halnak a sanzonok,
de végső dallal még felzokog,
búcsút mond az ősz a nyárnak.

A legszebb

Mi volt legszebb? Az első olvasásom,
mikor betűk álltak össze szóvá?
Vagy vakáció zöld-haragos tónál,
álmos házban, az első nyaraláson?

Ebek, sünök „keringtek a magasba”,
úttörővasút váltója reccsen,
míg egyre töprengőbben, csendesebben
latolgatva mélyedek önmagamba.

„Jut eszembe számtalan” adoma,
bűvös-bájos régi történetek,
és magamén kívül szőtt életek
sok regéje, mely ilyenkor adódna.

Örök téma: gyermekkori emlék,
a legfénylőbb és legmelengetőbb,
amit a múlt ókútjából legelőbb,
legnagyobb kedvvel fényre emelnék.

De hosszú lista! Mind egyformán szép volt,
nem választhatok... Nem különb egyik.
Én úgy éltem egész életem eddig,
kiskoromra feszült a bársony égbolt.

Az Isten, ha megcirógat

Az Isten, ha megcirógat,
s álom porát hinti rám,
éji csöndben ezüst szókat
fülbe súg, úgy inspirál.

Hogyha szobrász, festő lennék,
ujjbegyeim simogatná,
öt puttó a felhőtlen kék
ég pasztelljét nekem adná.

Az Isten, ha cirógatna
édes alkotásunk látva,
tündöklő mosolyt aggatna
megbűvölt arcok sorára.

Kánikula

Őrzi a hőt ez a város az esti sötétben,
pattan a kéreg a fán, puskalövésnyire szól.
Elnémultak a házőrző ebek, Úr szemeképpen
virrasztó kamerák pásztázzák az utat.
Trópusi éjszaka, húst se bocsát ki, irigyli az embert,
fáradt verssor apad, másik nem született.
Így foszlik, pereg édes idő, s vele szépség
nap nap után, remeket hasztalan írna a kéz.

Izzó napok vége

Vége az izzó, nehéz napoknak,
nagy hasú felhők esőket hoznak.
Tikkadt, kiszáradt rostos lapályra
cserdül a vízár ostorcsapása.

Gyapjas hab-ménes; az égen vágat
villámló arcú, szürke tatár had,
nem adja könnyen folyékony terhét,
villámot vagdos földre a Nemlét.

Kábszeres vagyok

Kábszeres vagyok, és nem szégyellem.
Gyermekként, korán rabja lettem.
Cserébe teljes világot kaptam,
iszom kicsiben, de iszom nagyban.
Testvéremmé vált minden megszállott,
hozzám hasonló vonzásra vágyott.

Kábszeres vagyok, nem gyógyulok ki.
Sosem akartam hazudni, lopni.
Beoltott vírus bennem az éhség,
szülői könyvtár, befűzött szépség
hatása volt, s míg élek, való:
az lettem, függő. Könyvolvasó.

Tétován

Tétován fú a szél, nem lobog hófehér
vászon sem a kötélén,
csupán egy vitorla hasasul, mióta
ingunk árboc tövében,
sors verte por-honunk, elhagytuk otthonunk,
búval telt a földézet.

Ígéret földje vár, nem bomba, éhhalál –
bízattak a szózatok.
Határ nincs előttünk, hordába verődtünk,
szögesdrót sem torlaszol,
szivárgó víz vagyunk, hordalék, vigaszunk
nem tűr másik szólamot.

Otthonunk banditák dúlják, s a nagyvilág
semmit sem tesz ellene.
A kölcsön visszajár; bár békés itt a nyáj,
rejtőzködik szelleme.
Idomuljon, ki fél; s ha támaszt nem remél,
sebeket is ejtene.

Gyermekkor

Bennem nincs semmi önmagamból,
egy nagy, fekete lyuk beszívta
minden emlékem
nullától tízig és nem ereszti.
Láthatatlan tintával írták létem vásznát,
vagy megpörkölődött a fecni
nullától tízig.
Az is lehet,
hogy kiradírozták belőlem
mint árkus papírról kriksz-krakszot
minden emlékem
nullától tízig.

Csak annyi maradt,
lőnek, a sarkon tolonganak,
mi szaladunk lélekszakadva.
A másik, hogy az újságpapírt
fűztük fonállal füzetekké,
s a betűmezőt felszántotta
piros-kék, vastag postairón,
első osztályban.
És senki sincs már, aki elmondja,
milyen voltam, mi történt velem
ezen kívül
nullától tízig.

Aki írni kezd

Köteg géppapír, kézben ceruza,
versek: Radnóti, Ady, Neruda...
Szárnyalni nem csak költő taníthat,
a sírból holt kép éled nap mint nap,
fel-felvillanó arcok és testek
képzelt alakok bőrébe vesznek.
Mert kár tagadni – ahogy illik ezt –
magában olvas, aki írni kezd.

A múzsa neme

A múzsának mindegy, hogy kit
csókolgat éjszaka...
Vajon férfi vagy nő, avagy
tán hermafrodita?
A másság nem zavarja őt,
ez már nyilvánvaló,
egyaránt csókdos férfit, nőt,
ő lovas és a ló...

A krumpliföld Jézusa

A krumpliföldnek Jézus kellett...
de botcsinálta bábra tellett
csak, és a gazda felesége
adta göncét, hogy elesége
lehessen télre a családnak.
Nem volt tanúja a csalásnak,
az Urat titkon fabrikálták
a konyhában, hogy meg ne lássák,
kiket nem illet. Kalákába
tűzték és szúrták barázdába,
hadd legyen pásztora a nyájnak,
védelmezője burgonyának.

S attól kezdve hirdeti fennen:
„A krumpliföldek Ura lettem,
madarak rút helye, a Vesztő.
Nevem ezért Madárijesztő!”

Ábrahám Béla festménye

Mint felszálló füst

Mint felszálló füst verőfényes égen,
ittléte leheletnyi.
Már a slusszkulcsot forgatja kezében,
és el kell őt engedni,
bár füstbe menni, romba dőlni hagyja
eltervezett világod;
a hólé-nedves burkolatra fagyva
majd lábnymát se látod.

Nem volt káprázat. Menj vissza a házba,
a hamutartó tele,
a szekrényajtó lomposan kitárva,
cucca is eltűnt vele.
De ne dermesszen sivár magány félsze.
Erősebb vagy, mint hinnéd.
Az átmeneti viharfelhő-féle
után az ég mindig kék.

Most ne takarózz reménytelenségbe,
én tudom, hogy kibírod.
Szegény, megterhelt pálma, hidd el végre,
állsz; bár szemed kisírod.

Siserahad

Tövestül kitépett álmokkal
málházta magát ez a sereg.
Félek, a zsákjában más göncöt,
fejében más vallást rejteget.
Sötét-e szándékuk, mint az arc,
amelyet hordoznak többnyire,
s békével akarnak jönni, vagy
trójai falóként törni be?

Európa vén beteg, száz sebe
szerető gondozást vár amúgy...
Rossz orvos ad tüzet olyannak,
kinek a bőre már lánggra gyúlt.
Leszedált vallási révület
újra e földrészen belénk lő?
Volt elég vacogás, rémület.
Tele a spájz, sőt, az ebédlő.

Négy grácia

Négy grácia ül a hintaágyban,
füzérben, mint villanydróton fecskék.
Négy grácia mosolyog a gépbe,
engedve, hogy mások is meglessék.

Négy grácia: Dédi, Mama, Anya,
végül sort bezáró unoka.
Vadalmaként vigyorognak ránk, mert
mosolyogni mindnek van oka.

Dédi a nyolcvanat tölti be,
Mamának finom lett sütije,
Anyának, hogy nem fáj a foga,
s mindig nevetős az unoka.

Négy grácia, különleges nap ez,
a családi élet nagy ünnepe,
Négy grácia – megvalósult egység,
holtig tartó szeretetek jele.
Négy grácia, ha minden család ma
így ülhetné meg jeles napjait,
a remény kis gyöngyeit találva
megbecsülnénk régi-új nagyjaink.

Élmény

Muzsikáló rímek között
szívem-lelkem felöltözött.
A vers sejtembe költözött
muzsikáló rímek között.

Úgy adták át a dallamot
örömterhes, dús versszakok
- bár lett volna mód hallanod -
úgy adták át a dallamot.

Járt a lábam, ütemet vert,
kéz pótolta a karmestert.
Valóságos vihart kevert,
járt a lábam, ütemet vert.

Égbe emelt a sok arszisz,
s felfénylett egy régi arc is...
Úgy feszített a katarzis,
égbe emelt a sok arszisz!

Nyárvég

Tikkad a nyár, hűsre leült,
dús öle már elnehezült.
Talpa alá föld muzsikál,
éji dalán szunnyad a nyár.

Surran a szél, fodroz a nád,
éber a szép nádi világ,
róka csahol, tollpihe száll...
Izzik a hold, jár a halál.

Halkul a szó, félti magát,
meglapulón hinti tanát.
Reccsen a sors, mint a faág,
tépi saját áldozatát.

Király Mandi festménye

Legyen tanúm

Legyen tanúm az ég,
a víz, a föld, a fák,
mint élem át a lég
minden fuvallatát,
minden zörejt, kengyel,
s dob amit közvetít;
s rebbentve szemtengelyt
iszom az összes színt,
bőrbarázdák mentén
simítok tárgyakat,
s formának örvendvén
szívemben lángra kap
a szépség érzete,
mi húsba hatoló;
s az elme fényjele,
sok szétsugárzó szó;
s a megnyugvás, mert én
is találtam utat
a déenes mentén,
mi rajtam túlmutat:
utód éledt, három,
ki ünnepelheti,
hogyan e rút világon
sok örömet leli,
hogyan ujjongjak, akár
bolond, kinek még szép
a víz, a föld, a fák;
legyen tanúm az ég.

Infúzió

Mert így csöpögtetem beléd
apránként, amit érzek,
s ha szó mégsem lenne elég,
hadd mutassák a képek.

Ajkaim résén mint imát,
ezer becéző szóval
suttogtam: kis csillagvirág...!
s hajadra csókot szórtam.

Az köt össze velem, ami
gazdájával az ebet:
a feltételek nélküli,
megalkuvó szeretet.

Amíg megnőtt pihés hajad,
emberré cseperedve,
a láthatatlan csó maradt
köztünk, s a vákuum benne.

És elnézegetve régi,
búvemlékű fotókat,
szívem ma ugyanazt érzi:
csöpög, nincs elfogyó nap.

Üzenet

Palackba zárnám ezt a napot,
mélyüveg tárlóba tenném,
lássák, mennyire büszke vagyok
rá, s mindig emlegetném.

Sose vehetné ezt a napot
el tőlem más, míg élek.
Különleges ízt attól kapott,
hogy újra látlak téged.

Léggömb-szívünket nem húzza már
a földre vissza semmi.
Végtelen szép lesz a látóhatár,
mert könnyebb így szeretni.

A várakozás édes keserv,
amíg a másik várat,
bár szűkölő félelmet kelt,
hogy idegenné válhat.

Szülőnek lenni nehéz kenyér,
mert muszáj elengedni,
ha túl messzire viszi a vér,
nem bírsz kendőt lengetni...

Építkezés

Többezer esztendő, közös élmény kötheti össze
mind, aki szép falat üt, falvakat is telepít.
Mint ahogyan jó téglá a téglá fölé szaporázik
és emeletre kerül sorba a más emelet,
terjeng úgy, hízik gyarapodva idők sebes árján
festve aranyfüsttel, toldva beléje mesét,
sok bő napjainak története szájhagyománnyal,
krónikaíróknak megfigyeléseiből.

Mint ahogyan petesejtből, magból élet alapján
égnek szökken a fa, s gyermeket ad a világ,
szent kötelességünk a tudást őrizni, fokozni,
kis levelekből így gyűjteni új koronát.
Évgyűrűim, ahogyan szaporodnak, az ismeret ága
folyvást szertefutón kúszik, elárad a szóm.
Szép, telivér szövevényt alkotva gyümölcsöt is érlel,
s alkonyi árnya alatt enyhet a szívnek is ad.

Hallucináció

Álom kerülget, csattog az út,
bakancsok szakasza lépked,
kusza szél zakatolást hoz,

s bennem képződik, pereg a múlt
filmje, a lelkemben léptek,
setteng a tegnap a mához.

Örülök, hogy már nem érte meg.
Elég volt neki ostrom és gettó,
Auschwitz meg a rokonoknak.

Soká' nem tudtam, miért hebeg
városnevekre, (s pár szóra dettó)
s ellensége pofonoknak.

Félálmom mélyén egy végtelen sor,
jönnek csillagos télikabátok
téglagyár porával fedve,

a vagonajtó enged ekkor,
felnyomakodnak, benn kübli, - bádóg -
s szalma, ha leheveredne,

de nincs hely. Minden kabát tapad,
összesajtolva csak szuszt ereget,
de még a lélek benne,

mígnem a tusból ciklon fakad,
s a lelkek, nem hagyva más jeleket,
mintha füst, szikra lenne

mind, keveregve égbe szöknek,
és ellenére a bajszos dögnek,
csillagként tündökölnék.

Örök város

Él ma is, holnap is, lesz virulása,
míg csak a vén kövek állnak időt.
Friss tavasz-illatú nap-pirulásra
ezre muskátlinak újra kinőtt.

Zengi az élet a ferde kis utcák,
méla sikátorok zsúrja közül:
Élni! Remélni! Megélni a múltját,
tódul a nép ide, múlnak örül.

Földi vagy égi a kőbe bevésett
isten, aki letekintve figyel
tér közepén, vagy a templomi résben,
ártani képtelen, ám irigyel.

Múlnak az életek, áll ma a márvány,
régi dicső korok bronza kopik.
Lám, csak a szép marad – rögben a zárvány –
őrizni érdemes, századokig.

Hol van a nagy csata, konzulok, isten?
Annalesek sora őrzi nevük,
s tetteik általad; krónika ismer,
Líviusz, új teret adva nekünk,

mert az igaz lehet éktelen, olcsó,
s bár az erény sohasem hazudik,
így lehet ám a meséd bizony olykor
mint öreg obsitos, még hazug is...

Ámor dúlő

Ámor dúlő és Cupido pagony,
nyíllal lőtt szívek, égi oltalom...
Elönt a mákony sziruptengere,
rózsaszín fátylas köd terjeng benne,
jobb sorsra érdemes rózsaszirmok
gyöngyharmat fedte fodrain szívott
mézek és nektár; szivárványlepkék
színesítik az egyhangú repkényt,
hol frakkos úrnak nyújt kezét csókra
szecessziós lány; ibolyacsokra
rezeg a keblén szív ütemére,
mely úgy dobog test-porhüvelyébe',
mint aki készül ugrani éppen
holdfény-tisztásra nyulacskaképpen...
Már csak kismacska, fonalgombolyag
kéne; patak, mely könnyeket folytat;
büszke bak csúcson – és kész a giccs...
Sírva fakadok még én magam is...

Szigetsirató

Ott még a szél is másképp fúj,
más fa, másképpen hajladoz.
Vizébe bennszülött nép fül,
ha szirtugrásra hajlamos,
vesztettnek látva mindenét.

Színe, virága, hala más,
élete örök körforgás,
de füstölőt égetni kész,
háláját rója mindezért.

Rizsföldjein bivalycsapás,
kókuszpálmás partfövény,
húsos, vad virágáradat
illata lepi – dús köpeny –,
de halálra szánt számadat,
ha jövőjében elmerül.

Mert rábömbölnek a habok
a partján mohón, emberül,
s nyelik, mint legyét falja pók.

Víz szintje! Légy engedelmes –
kérlek, de más törvényt tisztel.
Szolid ruhája csak jelmez;
kincset fúriaként visz el.
Őrjöng? Tarol. Szelíd? Megeesz.
Elem. Nem tud a részvétről.
Éltet vagy pusztít; egyre megy,
jussát veszi mindkét részből.

Burokba szültek

Burokba szültek, amit felzabáltam,
én vagy a sors, nem mindegy, melyikünk?
Kivétel lettem mindig a szabályban,
komor derű, beszegzett hegyi kürt.

Rossz választások zátonyai között
próbált anyám a járt mederbe lökni,
fortyogó habra olajat öntözött,
csontvázak bűzét takarta a kölni.

Egyszer csak nem volt. Álltam ifjan, pőrén,
kezem-lábam mind koloncokkal tele...
Azt hittem addig, véletlen ernyő véd,
pedig keze volt, májfoltos, vén keze!

Már megtanultam, milyen boldogság az,
mások fölött tartani a házat.
Hogy engedjék, hogy kiérdemeld, tágas
szív kell, és fejét hajtó alázat.

Vén dizőz

Illatfelhőjét gomolygatja,
verébraj-köpenyt lobogtat,
kacéran gyümölcsöt villantva
hámló ágával csókot ad.

Az élet, mint pióca, rajta
csüng és kiszívja nedveit,
de elhalása – bármi fajta –
erővel tölti fel megint.

E szimbiózis véghetetlen
adok-kapok. Míg csillagok
sziporkáznak a végtelenben,
és nap olvaszt blazírt fagyot,

szivárványt bontva a fehérből,
ékszerré festve víz cseppjét,
kopik, mint száradó tehénbőr,
de másnap újra színre lép.

Festett arcod millió ráncán
elgyönyörködöm, Édenkert,
bűnös világ, mely magát tálcán
kellette, amíg átölelt.

Vén fám

Hámlik a gyantás pikkely a törzsén,
csúcsain hajtás, rügy se fakad már...
friss klorofillal nem fedí többé
kertem a lombja?

Új tavasz ébred, s lám csak, a törzsén
virrad az élet, újul a hajtás;
hóka virágán méhrajos örvény
éneke zsongja.

Szilágyiné Márti: Tavasz c. festménye

Ezért?

Magamhoz hűtlen azért lettem,
hogy hozzá még hívebb legyek.
De most, magasra felemeltem
trónjához fel nem érhetek.

Élettánc

Egy-kettő, egy-kettő, táncolsz, míg járni tudsz,
jobb sasszé, bal sasszé, fogy, egyre fogy a szusz.

Lágy lassú: mélabú, kesergés, révület,
dobszóló: harci zaj, sikongó rémület.

Egy-kettő, egy-kettő, űr nem fogy, nem kerül,
helyedre rettentő nagy tömeg penderül.

Ellök és visszahúz nyers erő, ösztönök,
léttangó ritmusa lassul vagy felpörög.

Mit bír el, hogy zenél, sorsa kit merre vet,
arra jár, úgy táncol – szédítő egyszeregy.

Menni vagy nem menni

Már rég nem arról van szó,
hogy kolbászból van fonva...
mégis, a kitántorgó
szaporul, mint a gomba,
hazát hagy el, meggyászol,
elmegy vissza se nézve,
hisz csóró lehet bárhol,
ha nincs lehetősége.

A vasfüggönyt felhúzták
egy újabb szabadságra,
s mi csak a kolbászt láttuk,
de azt nem, mi az ára,
hogy minden szét lesz verve,
üzem, gyár és barátság,
hogy mindenki keserve
mikor sírunkat ássák.

Erő, tudás, bátorság,
ha máshol keres fészket,
mérgezi népe sorsát,
rossz döntésekre késztet.
És minden számvetésnek
értelme egy lehet:
az észnek, tette késznek
itthon adni teret.

Közös nevező

A-t elit egyetem várta,
B járt a faiskolába,
de volt egy közös nevező:
utálta mindkettő.

Egyik macsósnak mondható,
másik malacképű, tahó,
de volt egy közös nevező:
megnősült mindkettő.

Egyiknek sok barátja volt,
másik kevesebbet tarolt,
de volt egy közös nevező:
csalódott mindkettő.

Egyiknek csalfa híre volt,
másiknak csak a nyála folyt...
de volt egy közös nevező:
elvált lett mindkettő.

És attól kezdve jöttek egyre
a közös nevezők:
a válóper (az ügyvéd nyer),
a bérlakás, gyerektartás,
ital és drog, baleset, sokk,
pánik és végrehajtó.

Egyik az utcán kötött ki.
Másik felkötötte magát.

Pozdorja

Festett egem hasad. Kiált a fa
födém, a pozdorjalemezzé gyűrt.
Recseg, kívülről elkapta a fagy,
bent a meleg. Kettő közé került.

Harctér ez itt! Mint minden más, ami
ellentétes erőknek játékká vált,
igyekszik a fronton kitartani,
szorongatva repedő tapétáját.

Mint árapály tágul, s húzódik össze,
holtában is él. Lélegzik, mozog.
Kint fagy, bent hő. A kettő között, közbe'
a lemez zokszava felimbolyog.
Csaták hőse. Minden tél kárvallottja,
őrangyalom. Új tapétát hozok.

Ne emelj gátat

Én vén leszek, tudom, s te ifjú lány,
s mert nem nyom a kor, könnyed és vidám.

Ne emelj gátat, ha folyó vagyok,
ne légy felhő, ha játszom csillagot.

Tudd, ha a játék többé nem játék,
tílt nyúlt izom és szuvas csont-tájék;

ha szállni vágy, mégsem enged a test,
a porc, az ín, a vérfolyam is rest,

és engedelmes nem lesz már soha.
S te csalódottan nézel máshova,

mert fintorogva döbbsz rá, kereszt,
kopó a test, s bár szolgál, nem ereszt,

s egyszer megáll, revansot követel.
Akkor segíts, akkor ne fordulj el.

Az együttérzést is tanulni kell,
a léted, kicsim, azzal teljen el.

Öreganyád

Hogy tudnád egyszer a kezet
ellökni, ami ringatott,
hiszen betű és ékezet
vagytok ti ketten, s voltatok;
vért adott neked, sejteket,
étele étkeddé vált,
testében vitt, és rejtjelet
táplált be génjein át...
Hogy tudnád ellökni kezét,
mi ceruzádat vezette,
ahogy vésted az ábécét
újságpapiros-hegyekre;
ha óva szorított az út
szélén, kémlelve autót;
ha ingedre hímzett aszúrt,
sosem verve az ajtód,
mikor segítségre vágyott...

Hogy vén lett, tehetetlen,
nyikorgó kínnal alázott,
- ne hagyd szárnyaszegetten!
Hisz irdatlan mély az a kút
- vége neked nem sejtett -
hová löknéd. S nincs retúr-út
véennek, ki elfelejtett!

Tükörangyal

Találkoztam az angyallal.
Fénylő reggel volt, nem este,
nem kísérte őt dallam, zaj,
lángokban sem állt hóteste,
misztikum sem volt, varázslat,
bár köd kúszott a szobában,
s ő olyan volt, mint egy vázlat
festők fehér korszakában.
A tus finom gyöngypermete
alkotta meg, s a kislámpa
árnyékából lett termete,
pára, s ezüst harmat szárnya.
Bár tükörbe néztem sokat,
még nem fordult elő velem,
angyalt látok, nem arcomat...
és rám csapott a félelem,
véletlen volt vajon, vagy jel?

Ha tükörben angyal terem,
bár sebtiben enyészik el,
marad a félsz, hogy mit tettem,
mit érdelek, ha túlvilág,
pokol és menny is létezik;
csodát láttam, vagy fizikát,
jó-e, vagy rossz következik?
Mellbe vágva, dúltan, sokkban,
változtatnék, de mit, miért?
Kétséggyötört állapotban
írtam meg ezt a versikét.
S most várok, mást mit tehetnék,
csatáz bennem hit és szellem:
tán valóban üzent az ég,
maradsz! – vagy most kell elmennem...?

Az elfeledett madárijesztő

Madárijesztő,
sápadt az arcod,
letarolt mező –
élő kudarcod.

Vadrózsa ölelt,
mint Csipkerózsát,
feledtél földet,
szőlőt, szamócát,

bizony, a gazda
is elfelejtett,
mikor a bodza
karjába rejtett,

lugast emeltek
köréd a bokrok,
s hajadba tettek
virágból csokrot.

Tóth Eszter festménye

Régi kőkorsók virággal

Moha tapadt rá, élő smaragd,
idő-morzsolta perem alatt.
Kútsötétjében papírtekercs,
rajta vallomás – talán egy vers...
– Nem jött a lányka, nem vitte el,
kék madár röptét nem hitte el –
egy emberöltő fakította,
senki sem jött rá a titokra.

A többi régi, sárga korsó
virággal terhes, szirmot hordó.
Testük borongó félhomályból
bújik elő, mint arany szájról
kacsaringózó szelíd szavak
Napra forogva felizzanak.

B. Láng Ernesztin: Régi kőkorsók virággal

Napok ostora

Még nem boldogtalan, de sejtí már,
s ordít a gyermek, mert nem kaphatott
meg valamit... kicsiny tragédiák.

Kis ember, kis hiány a bánatod.
Ahogy a futó évek szaporodnak,
úgy duzzad apró hiány nagyobbá,
és úgy találod egyre fontosabbnak,
ha újabb rétegeit rakod rá.

Egy pillanat még nem ad rá okot,
de a hiány, a vágy szülte elem,
sokasulva már sorozatot ad,
nem elégül ki, mardos szüntelen.
A boldogtalanság gyötrő napok
ostora. Lázadhatsz te, hiába,
jogos, vagy jogtalan, kínod és bánatod
a nem teljesült vágyálmok hiánya.

S falat kenyér az éhezőnek semmi,
csak mint lángnak a rizsszalma szála,
ha minden nap egy kilót tudna enni...
ó, hogy tömné, habzsolná a szája...!
Keserves hiány elorzott vagyon,
megkopott, vagy el nem hált szerelem,
siker, béke, a négy fal, nyugalom,
szépség, szabadság, kért veszedelem.

De később, jaj! – hogy kopik a szövétnek,
s a második gyermekkor is múlik,
a sok hiány mind, mind sovány, sötét lesz,
s egy urna szürke porába bújik.

Veréb – kvartina

Tengernyi szürke kis veréb
csapong, csiripel hangosan.
A csapatban van az erő,
semmit sem érnek magukban.

Az ölyv, a karvaly az erő.
A halál nem jár hangosan.
Ők sosem szállnak magukban,
lombházba búvik a veréb.

Félnél-e télen, ha veréb
lennél? Sírnál-e hangosan,
ha fogy az étel, az erő,
kopár fák állnak magukban?

Csak sasok szállnak magukban,
falatnyi nekik a veréb.
Csivogj, kismadár, hangosan,
légy a tengernyi nagy erő.

Valami forma

Valami forma, valami szépség
mindenben ott van,
nem kell, hogy értsék,
elég, ha rácsodálkozni képes,
ha lát a torzban, rútban is szépet
az ész, a szív,
a fogékony érzék.

Vízmosta kavics feltornyozása
jin és jang művi harmóniája;
ablakkeretben a kinti látvány
csendélet, festmény annak,
ki látván póre anyagot,
a lelkét látja;
lehetőséget valami másra,
valami szépre, andalítóra,
valami katarzisz-okozóra.

Az anyag lényege a haszna,
de tömbjéből faragva
a szoborba lélek kerül,
a fából sas, galamb repül,
zsinórból makramé feszül,
papír origamira vár,
vázában ikebana áll,
fűben, virágban, fában,
minden matériában,
üvegben, vasban, fémben is,
a vászonban, a szóban
készségre váró jó van
megformálásra várva.

Az anyag hajlékonysága
az alkotásnak társa,
míg anyagtalansága
a művészet varázsa.

Várakozás

Mint állhatatos szú a rózsafa bútorban perceg,
oly konok egykedvűséggel morzsálnak a percek.

Szűk folyosó. Libazöld fal előtt padok állnak,
ingerel most ez a szín, sorompót szab a vágynak.

Nyílik az ajtó, ha új nevet fröcsköl a térbe,
várakozók lesik, sorra kerülnek-e végre?

Nincs türelem, máris pattanni készek a lábak,
nyúlik a nyak, idegek vitustáncokat járnak,
kéz dobol, megfeszült izmokban áradó nedvek
űzik a vért, sebesen lemezek ülepednek.

Ugrálni kéne, reped már a ránk feszült álca,
nyugtalan öröl a gond, az ítéletre várva.

Nem könyörül az idő monoton kopogása,
gyűlik a félsz, a remény egyre húzódik hátra.

Várakozás - hexa

Mint vén, állhatatos szú száján rózsafa perceg,
oly konok egykedvűséggel morzsálnak a percek.
Szűk folyosó. Libazöld fal előtt nyívó padok állnak,
hergel most ez a szín, gátat szab a tétova vágynak,
elmenekülnél, futván futva a távoli tájnak.

S lassan nyílik az ajtó, új nevet ejt ki a térbe,
 tikkadt várakozó lesi, sorra kerülhet-e végre?
 Nincs türelem, már-már ugráshoz készek a lábak,
 nyúlik a nyakszirt, vert idegekben pang az alázat,
 méreg váltja a békét, fojtott csend is alábbhagy.

Rángó kéz dobol, álmos, gyűrt izmokban a nedvek
 úzik a vért, sűrű lemezek pirosán ülepednek.
 Ugrálnék én is, reped ím az a sápatag álca,
 nyugtalan óról a gond, ítélet végzete várja.
 Nem könnyörül rajtunk az idő monoton kopogása,
 gyúlik a félsz, a remény némán húzódik imákba.

Erény

Ó, Holdas éj, ábrándos álmokképek...
 mennyi, mennyi csúfondáros remény,
 mely arra vár, hogy orrba vág az élet,
 s megtanít, naiv képzet az erény.

Hét főbűn árnyas kalitkája tárva,
 szirénhangok csábítanak felé,
 ajtaja biz sohasem lesz bezárva,
 a harcban ösztön győz, és tudat hal belé.

Erény, erény; angyalmosolyok háza,
 de kivesztél e szomorú világból!
 Fortyog a Föld, rohanunk pusztulásba,
 a remény gyertyája csak pislákolva lángol.

Erény, erény! Sátánkönyek tárháza,
mely bőven áradhatna szertesztét...
Miért nem ontod kincsed e világra,
elsodorni a bűnt, s vak szenvedélyt.

Önvizsgálat

Mit takar külsőd?
Bensőd mit áraszt?
Valód mosoly vagy rád feszült álarc?
Tudsz-e őszintén nevetni még
vagy közönyödtől óvjon az ég...?
Leköt-e más
mint pénz és siker?
Zárkózott arcod nem fed fel,
s olykor szorongó magányunkban
ha műsorszünet, hóvihár van
vagy dúló orkán
lámpát kiolt,
s a sötétségben kuvik rikolt,
elgondolkodsz-e, miért vagyunk?
Hogy végtelen
küzdés az utunk,
s hiába nő
új sarj az ágra,
a lét visszatér önmagába;

egyformán kezdjük, és a vége
is ugyanaz mindőnk részére,
a köztes idő dönthet végül,
magad után
mit hagysz emlékül...

Adod a szépet, vagy elvárod?

Érző valód, ha feltárod,
a csepp örömet, mi juthat nekünk
oszd meg velünk,
oszd meg velünk...!

A többi rajtam is múlt

Szivárvány hét alapszínét,
ezt kaptam tőled, Élet,
s belőle más ezer színt még,
mely retinámba égett,
formák, alakok, mozdulat
ívét, örömet, báját,
s az érzelmek felemelő
vagy fojtó árapályát.
Zenét, mely összes sejtemet
részeg örömmel tölti,
s mely mint forró rónát hegyek
vize, árjával önti.

Hazát, hová szülehettem,
otthont, mely hozzám simult,
s időt, bölcsebbé érhetnem.

A többi rajtam is múlt.